

UZASADNIENIE

Decyzją Nr (...) z dnia 30 września 2020 na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 i 3, w związku z art. 38 ust. 1, art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz z art. 6 ust. 1 pkt. 4, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt. 2, art. 36 ust. 1, 2, 4 i 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266 z późn. zm.), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdza, że **K. J.** (obecne nazwisko – **K.**), podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 12.03.2018 r. do 31.03.2018 r. jako osoba wykonująca **umowę zlecenie** u płatnika składek (...) SP. Z O.O.. Jednocześnie na podstawie art. 18 ust. 3, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 81 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1398 z późn. zm.), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ustalił dla **K. J. (obecnie K.)** podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne rentowe wypadkowe i zdrowotne w wysokości

Miesiąc/ rok	Kod ubezpieczenia	Podstawa wymiaru składek	Składka na ubezpieczenie zdrowotne			
na ubezpieczenia	Na ubezpieczenie					
Emerytalne i rentowe	Chorobowe	Wypadkowe	Zdrowotne			
04-2018	(...)	2 787,36 zł		2 787,36 zł	2 473,50 zł	222,62 zł

W uzasadnieniu decyzji argumentowano że, zawarta z ubezpieczoną, przez płatnika składek, umowa cywilnoprawna, nazwana umową o dzieło, w rzeczywistości była umową zlecenia.

/ decyzja k. 6823- 6829 akt ZUS dot K. J.[K.] /

Decyzją nr (...) z dnia 29 września 2020 Na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3, w związku z art. 4 pkt 2 lit. a, art. 8 ust. 1 i ust. 2a, art. 18 ust. 1 i ust. 1a, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266 z późn. zm.) oraz art. 81 ust. 1, ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 z późn. zm.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne **K. J. (obecnie K.)** z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) SPÓŁKA Z (...)O.(...) wynosi:

Miesiąc/ rok	Kod ubezpieczenia	Podstawa wymiaru składek	Składka na ubezpieczenie zdrowotne			
-------------------------	------------------------------	---	---	--	--	--

<i>na ubezpieczenia</i>	<i>na ubezpieczenie</i>					
<i>Emerytalne i rentowe</i>	<i>Chorobowe</i>	<i>Wypadkowe</i>	<i>Zdrowotne</i>			
12-2018	(...)	6 442,19 zł	6 442,19 zł	6 442,19 zł	5 558,97 zł	500,31 zł

W uzasadnieniu wskazano, że czynności będące przedmiotem zawartych umów cywilnoprawnych (nazwanych umowami o dzieło ze spółką (...) Sp zo.o.) w rzeczywistości świadczone były na rzecz płatnika składek będącego pracodawcą, z którym zleceniobiorca pozostaje w stosunku pracy.

/ decyzja k. 6823 -6829 akt ZUS dot. K. J. (K.) /

Decyzją Nr (...) z dnia 29 września 2020 r. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 i 3, w związku z art. 38 ust.1, art. 68 ust. 1 pkt. 1 lit. a oraz art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2, art. 18 ust. 1 i ust.3, art. 20 ust. 1, art. 36 ust.1, 2 ,4 i 11, art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020r. poz. 266 z późn. zm.) oraz art. 81 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020r. poz. 1398 z późn. zm.), w oparciu o art. 750 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019r, poz. 1145 z późn. zm.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdza, że:

I. **A. S.** z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów o świadczenie usług u płatnika składek (...) SPÓŁKA Z O.O. (...) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu w okresie od 01.06.2016 r. do 31.08.2016 r.

II. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz zdrowotne **A. S.:** z tytułu wykonywania pracy na podstawie umów o świadczenie usług u płatnika składek (...) SPÓŁKA Z O.O. (...) wynosi:

<i>Miesiąc/rok</i>	<i>Kod ubezpieczenia</i>	<i>Podstawa wymiaru składek</i>	<i>Składka na ubezpieczenie zdrowotne</i>			
<i>na ubezpieczenia</i>	<i>na ubezpieczenie</i>					
<i>Emerytalne i rentowe</i>	<i>Chorobowe</i>	<i>Wypadkowe</i>	<i>Zdrowotne</i>			
07-2016	(...)	1 822,00 zł		1 822,00 zł	1 616,84 zł	145,52 zł
08-2016	(...)	2 009,00 zł		2 009,00 zł	1 782,78 zł	160.45 zł

09-2016	(...)	2 231,00 zł		2 231,00 zł	1 979,78 zł	178.18 zł
---------	-------	-------------	--	-------------	-------------	-----------

W uzasadnieniu decyzji argumentowano że, zawarta z ubezpieczoną, przez płatnika składek, umowa cywilnoprawna, nazwana umową o dzieło, w rzeczywistości była umową zlecenia.

/ decyzja k. 7033- 7039 akt ZUS dot A. S./

Decyzją Nr (...) z dnia 29 września 2020 r. Na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3, w związku z art. 4 pkt 2 lit. a, art. 8 ust. 1 i ust. 2a, art. 18 ust. 1 i ust. 1 a, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266 z późn. zm.) oraz art. 81 ust. 1, ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 z późn. zm.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne **M. W.** z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) SPÓŁKA Z O.O. (...)wynosi:

Miesiąc/ rok	Kod ubezpieczenia	Podstawa wymiaru składek	Składka na ubezpieczenie zdrowotne			
na ubezpieczenia	na ubezpieczenie					
Emerytalne i rentowe	Chorobowe	Wypadkowe	Zdrowotne			
02-2018	(...)	2 827,57 zł	2 827,57 zł	2 827,57 zł	2 439,91 zł	219,59 zł
03-2018	(...)	2 894,51 zł	2 894,51 zł	2 894,5 1 zł	2 497,67 zł	224,79 zł
04-2018	(...)	2 894,51 zł	2 894,51 zł	2 894,5 1 zł	2 497,67 zł	224,79 zł
05-2018	(...)	3 072,53 zł	3 072,53 zł	3 072,53 zł	2 651,28 zł	238.62 zł
06-2018	(...)	3 072,53 zł	3 072,53 zł	3 072,53 zł	2 651,28 zł	238,62 zł
07-2018	(...)	3 072,53 zł	3 072,53 zł	3 072,53 zł	2 651,28 zł	238.62 zł
08-2018	(...)	3 072,53 zł	3 072,53 zł	3 072,53 zł	2 65 1,28 zł	238,62 zł
09-2018	(...)	3 072,53 zł	3 072,53 zł	3 072,53 zł	2 651,28 zł	238,62 zł

10-2018	(...)	3 072,53 zł	3 072,53 zł	3 072,53 zł	2 651,28 zł	238,62 zł
11-2018	(...)	3 486,81 zł	3 486,81 zł	3 486,81 zł	3 008,77 zł	270,79 zł
12-2018	(...)	3 486,81 zł	3 486,81 zł	3 486,81 zł	3 008,77 zł	270,79 zł

W uzasadnieniu wskazano, że czynności będące przedmiotem zawartych umów cywilnoprawnych (nazwanych umowami o dzieło ze spółką (...) SPÓŁKA Z O.O.) w rzeczywistości świadczone były na rzecz płatnika składek będącego pracodawcą, z którym zleceniobiorca pozostaje w stosunku pracy.

/ decyzja k. 7115 -7123 akt ZUS dot M. W. /

Decyzja Nr (...) z dnia 29 września 2020r. Na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3, w związku z art. 4 pkt 2 lit. a, art. 8 ust. 1 i ust. 2a, art. 18 ust. 1 i ust. 1a, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266 z późn. zm.) oraz art. 81 ust. 1, ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 z późn. zm.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne **K. M. (1)** z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...). Z(...)wynosi

	Kod ubezpieczenia	Podstawa wymiaru składek	Składka na ubezpieczenie zdrowotne			
Miesiąc/rok	na ubezpieczenia	na ubezpieczenie				
Emerytalne i rentowe	Chorobowe	Wypadkowe	Zdrowotne			
02-2018	(...)	3 767,16 zł	3 767,16 zł	3 767,16 zł	3 250,68 zł	292,56 zł
03-2018	(...)	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 030,83 zł	362,77 zł
04-2018	(...)	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 030,83 zł	362,77 zł
05-2018	(...)	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 030,83 zł	362,77 zł
06-2018	(...)	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 030,83 zł	362,77 zł
07-2018	(...)	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 030,83 zł	362,77 zł

08-2018	(...)	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 030,83 zł	362,77 zł
09-2018	(...)	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 030,83 zł	362,77 zł
10-2018	(...)	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 030,83 zł	362,77 zł
11-2018	(...)	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 030,83 zł	362,77 zł
12-2018	(...)	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 671,27 zł	4 030,83 zł	362,77 zł

W uzasadnieniu wskazano, że czynności będące przedmiotem zawartych umów cywilnoprawnych (nazwanych umowami o dzieło ze spółką (...) SPÓŁKA Z O.O.) w rzeczywistości świadczone były na rzecz płatnika składek będącego pracodawcą, z którym zleceniobiorca pozostaje w stosunku pracy.

/ decyzja k. 6929- 6936 akt ZUS dot K. M. (1)/

Od decyzji z dnia 30 września 2020 dot. **K. J.** (obecnie K.) odwołał się płatnik składek (...) Sp. z o.o., reprezentowany przez adwokata, wnosząc o jej zmianę, a także o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych, negując twierdzeniom ZUS-u, że sporna umowa cywilnoprawna była umową zlecenia.

/ odwołanie k. 3-13 akt VIII U 2746/20/

Natomiast od decyzji z dnia z dnia 29 września 2020 dot. **K. J. obecnie K. , A. S., M. W., K. M. (1)** odwołał się płatnik składek (...) SPÓŁKA Z O.O. (...)reprezentowany przez adwokata, wnosząc o ich zmianę, a także o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych, podnosząc, że czynności będące przedmiotem zawartych z ubezpieczonymi **K. J. obecnie K. , M. W., K. M. (1)** umów cywilnoprawnych w rzeczywistości świadczone były na rzecz podmiotów z którymi wskazane umowy zawarto a nie na rzecz (...) SPÓŁKA Z O.O. (...) zaś w przypadku **A. S.** zawarta z ubezpieczoną, przez płatnika składek, umowa cywilnoprawna, wbrew ustaleniom ZUS faktycznie miała cechy umowy o dzieło.

/ odwołanie k. 3-10 akt VIII U 2777/20 odwołanie k. 3-10 akt VIII U 2789/20, odwołanie k. 3-10 akt VIII U 2798/20, odwołanie k. 3-10 akt VIII U 2822/20/

W odpowiedziach na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych podtrzymując argumentację jak w zaskarżonych decyzjach.

/odpowiedź na odwołanie– k. 11-13 akt VIII U 2746/20, odpowiedź na odwołanie– k. 11 akt VIII U 2777/20, odpowiedź na odwołanie– k. 11-12 akt VIII U 2789/20, odpowiedź na odwołanie– k. 11-12 akt VIII U 2798/20, odpowiedź na odwołanie– k.11 akt VIII U 2822/20/

Sprawy z powyższych odwołań połączono do wspólnego rozstrzygnięcia pod sygn. akt VIII U 2746/20

/ zarządzenia aktach spraw/

K. J. (obecnie K.), A. S., M. W., K. M. (1) , nie zajęły merytorycznego stanowiska w sprawie.

/ bezsporne/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. prowadzi na podstawie wpisu do KRS działalność gospodarczą, m.in. w następujących zakresach: wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych; sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana; działalność w zakresie specjalistycznego projektowania; działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne. Siedziba płatnika mieści się pod adresem W. ul. (...). Aktualny adres siedziby to (...) (...)-(...) P.. Organem uprawnionym do reprezentacji płatnika jest jednoosobowy zarząd, a funkcję Prezesa Zarządu sprawował M. P. (1), który posiada 95% udziałów w spółce.

/okoliczność bezsporna /

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest powiązana funkcjonalnie, osobowo i kapitałowo, ze spółkami: (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością spółką komandytową oraz (...).

/okoliczność bezsporna /

Na podstawie aktu notarialnego z 10.05.2013 r., powołano **(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółkę komandytową**, której współnikiem jest płatnik składek, pełniący funkcję komplementariusza oraz M. P. (1), będący komandytariuszem. Organem uprawnionym do reprezentacji w/w spółki komandytowej - jest M. P. (1) pełniący funkcję Prezesa Zarządu Sp. z o.o. (...) z w/w aktem notarialnym, współnicy uczestniczą w zyskach spółki komandytowej w następujący sposób: 1% odwołujący się płatnik składek, 99% M. P. (1). Spółka komandytowa prowadzi działalność m.in. w następujących zakresach: wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych, sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana, działalność w zakresie specjalistycznego projektowania, działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo. (...) spółki komandytowej mieści się pod tym samym adresem co siedziba odwołującego się płatnika składek.

/okoliczności bezsporne /

Na podstawie aktu notarialnego z 12.07.2013 r. powołano **(...) (...)**, która prowadzi działalność, m.in. w następujących zakresach: wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych, sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana. Siedziba tej spółki także mieści się pod tym samym adresem co siedziba odwołującego się płatnika składek. Organem uprawnionym do reprezentacji w/w spółki jest jednoosobowy zarząd a funkcję Prezesa Zarządu sprawował M. P. (1), który posiada 95% udziałów w tej spółce.

/okoliczność bezsporna /

(...) Sp. z o.o. sp. kom. (dalej także spółka komandytowa), uzyskała następujące obroty ze sprzedaży: w 2016 r. 22600828,95 zł, w 2017 r. 35712865 zł, w 2018 r. 187477676,24 zł.

(...) Sp. z o.o. osiągnęła zaś następujące obroty ze sprzedaży: w 2016 r. 280301,83 zł, w 2017 r. 744260,96 zł, w 2018 r. 2206235,65 zł, których odbiorcą była wyłącznie Spółka komandytowa.

Natomiast (...)(...) osiągnęła następujące obroty ze sprzedaży: w 2017 r. 128373,03 zł, w 2018 r. 1452166,40 zł, a głównym odbiorcą była spółka komandytowa (95% przychodów).

/ ustalenia protokołu kontroli akta kontroli k. 2019-2187 płyta CD k. 50, zeznania świadka M. K. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:14:20-00:16:22 zeznania świadka K. W. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:16:22-00:17:26/

Spółki prowadzą oddzielnie działalność gospodarczą pod tym samym adresem, pomimo braku pisemnych umów o wzajemnej współpracy, w ramach prowadzonych działalności realizują wspólne zadania związane z usługami montażu

i serwisu instalacji fotowoltaicznych, instalacji solarnych, pomp ciepła. Umowy cywilnoprawne zawierane były przez jedną z w/w spółek, w okresach równoległych do umów o pracę, zawartych w powiązanej spółce. Było to zjawisko powszechne; tylko pojedynczy pracownicy nie mieli zawartych umów cywilnoprawnych, w innych spółkach.

/ ustalenia protokołu kontroli akta kontroli k. 2019-2187 płyta CD k. 50, zeznania świadka M. K. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:14:20-00:16:22 zeznania świadka K. W. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:16:22-00:17:26, odpis protokołu z rozprawy z 26.04.2021 w sprawie VIII U 2729/20 k. 77-79 pisemne zeznania przedstawiciela wnioskodawców M. P. (1) – k. 164-164v./

(...) Sp. z o.o. Sp.k. jest spółką odpowiedzialną za uzyskiwanie przetargów publicznych, bierze udział w postępowaniach, jest stroną umów. Do każdego przetargu jest wymagane złożenie dokumentacji projektowej, wykonawczej i podwykonawczej. Spółki (...) Sp. z o.o. i (...). zajmują się obsługą organizacyjną, projektowaniem, wykonywaniem dokumentacji, montażem z podkreśleniem, że to (...) odpowiedzialna jest za montaż. W zależności od natężenia pracy w każdej ze spółek zlecane są wzajemne czynności pracownikom spółki. Mogło się zdarzyć, że zakresy zadań pracowników, w dwóch spółkach, pokrywały się. Spółka komandytowa była głównym odbiorcą usług świadczonych przez pozostałe dwie spółki, dokonywała płatności za świadczone usługi projektowe, montażowe, serwisowe i inne.

/zeznania świadka R. G. (1) e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 r. 00:17:26-00:21:24 odpis protokołu z rozprawy z 26.04.2021 w sprawie VIII U 2729/20 k. 77-79 pisemne zeznania przedstawiciela wnioskodawców M. P. (1) – k. 164-164v. ustalenia protokołu kontroli akta kontroli k. 2019-2187 płyta CD k. 50, zeznania świadka M. K. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:14:20-00:16:22 zeznania świadka K. W. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:16:22-00:17:26, /

Płatnicy w ewidencjach pracy zleceniobiorców nie wskazywali dni, w których zleceniobiorcy świadczyli pracę tylko liczbę godzin przepracowanych w poszczególnych miesiącach. Zawierane umowy cywilnoprawne zawierały jedynie ogólne wskazania odnośnie rodzaju wykonywanych prac, nie doprecyzowywały ilości wykonanych instalacji, przeglądów czy projektów oraz miejsca na terenie jakiej gminy czy powiatu będzie świadczona praca. Czynności w ramach umów cywilnoprawnych stanowiły kolejne etapy inwestycji prowadzonej przez (...) (...), która odpowiadała za rezultat prac przed inwestorem. Zawieranie umów o pracę w jednej ze spółek oraz zawieranie umów cywilnoprawnych w pozostałych spółkach skutkowało deklarowaniem niższych składek do ZUS oraz uniknięciem konieczności ewidencjonowania i kontrolowania ilości przepracowanych nadgodzin. Umowy o pracę oraz umowy cywilnoprawne zawierano w różnych spółkach naprzemiennie. Żadna spółka nie wykazywała nadgodzin.

/ ustalenia protokołu kontroli akta kontroli k. 2019-2187 płyta CD k. 50, zeznania świadka M. K. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:14:20-00:16:22 zeznania świadka K. W. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:16:22-00:17:26/

Pracownicy niekiedy nie byli w stanie odróżnić wykonywania czynności, w ramach poszczególnych umów. Czynności, powierzone w ramach umów cywilnoprawnych, wykonywali bezpośrednio w czasie pracy, a umowy cywilnoprawne zawierali jako swoiste uzupełnienie, już istniejących, umów o pracę. Do wykonywania prac, w ramach umów cywilnoprawnych wykorzystywano te same narzędzia, ten sam strój roboczy, to samo instrumentarium, które było wykorzystywane - na podstawie zawartych umów o pracę.

/ ustalenia protokołu kontroli akta kontroli k. 2019-2187 płyta CD k. 50, zeznania świadka M. K. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:14:20-00:16:22 zeznania świadka K. W. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:16:22-00:17:26/

Zakres obowiązków w zawartych umowach cywilnoprawnych obejmował krótki opis czynności do wykonania, nie zaś dokładne określenie przedmiotu umów. Zakres obowiązków zainteresowanych z umów cywilnoprawnych czasem pokrywał się z zakresem obowiązków z zawartych umów o pracę. Poszczególne czynności miały być wykonane zgodnie

z wytycznymi technicznymi czy sztuką budowlaną (polskimi, europejskimi normami). Zdarzało się, że jednej osobie zlecano wiele razy te same czynności.

/ ustalenia protokołu kontroli akta kontroli k. 2019-2187 płyta CD k. 50, zeznania świadka M. K. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:14:20-00:16:22 zeznania świadka K. W. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:16:22-00:17:26 odpis protokołu z rozprawy z 26.04.2021 w sprawie VII U 2729/20 k. 77-79 pisemne zeznania przedstawiciela wnioskodawców M. P. (1) – k. 164-164v./

Po rozstrzygniętym przetargu osobie, która miała wykonać dokumentację przekazywano w tym zakresie niezbędne wskazówki na piśmie i ustnie. Osoba taka wiedziała jak ją wykonać i co ma być w tej dokumentacji. Uwzględniano także doświadczenie, umiejętności, wiedzę takiej osoby.

/zeznania świadka R. G. (1) e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 r. 00:17:26-00:21:24 odpis protokołu z rozprawy z 26.04.2021 w sprawie VIII U 2729/20 k. 77-79 pisemne zeznania przedstawiciela wnioskodawców M. P. (1) – k. 164-164v./

Wynagrodzenia uzyskiwane z tytułu zawartych umów o pracę plasowały się na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę, podczas gdy z tytułu wykonywanej w tym samym czasie umowy cywilnoprawnej wynagrodzenie było znacznie wyższe.

/ ustalenia protokołu kontroli akta kontroli k. 2019-2187 płyta CD k. 50, zeznania świadka M. K. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:14:20-00:16:22 zeznania świadka K. W. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:16:22-00:17:26/

Wyplacana była stała pensja (jedna kwota) miesięcznie niezależnie od ilości wykonanej pracy.

/ ustalenia protokołu kontroli akta kontroli k. 2019-2187 płyta CD k. 50, zeznania świadka M. K. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:14:20-00:16:22 zeznania świadka K. W. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:16:22-00:17:26/

Rachunki zawierały dane ogólne o ilości przepracowanych godzin w miesiącu i kwotę wynikająca z umowy. Rachunki były przygotowywane przez dział kadr lub dział księgowości i podpisywane/akceptowane przez zleceniobiorcę.

/ ustalenia protokołu kontroli akta kontroli k. 2019-2187 płyta CD k. 50, zeznania świadka M. K. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:14:20-00:16:22 zeznania świadka K. W. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:16:22-00:17:26 pisemne zeznania K. K. (4) k. 114-117, zeznania K. K. (4) e-protokół z rozprawy z dnia 17.11.2021 00:07:56-00:11:43 /

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej, w latach 2016-2018, (...) Sp. z o.o. zawarł z 31 osobami umowy cywilnoprawne, których przedmiotem było m.in:

- przygotowania dokumentacji do odbiorów instalacji solarnych w ramach realizacji przetargu na terenie gminy S.;
- opracowane dokumentacji technicznych do montażu instalacji korektorów PV na budynkach mieszkalnych zlokalizowanych na terenie wyznaczonych gmin;
- opracowane dokumentacji technicznych do montażu instalacji korektorów słonecznych na budynkach mieszkalnych zlokalizowanych na terenie wyznaczonych gmin;
- analizy technicznych możliwości montażu instalacji (...), tj. instalacji fotowoltaicznych, solarnych w budynkach mieszkalnych na terenie wyznaczonych gmin;
- opracowane dokumentów oraz organizacja przeglądów okresowych instalacji solarnych w wyznaczonych gminach;

- wykonanie ankiet związanych z instalacją korektorów słonecznych na terenie wyznaczonych gmin.

/okoliczności niesporne, ustalenia protokołu kontroli akta kontroli k. 2019-2187 płyta CD k. 50, zeznania świadka M. K. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:14:20-00:16:22 zeznania świadka K. W. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:16:22-00:17:26/

Spółka komandytowa większość umów realizowała w reżimie prawa zamówień publicznych w ramach przetargów organizowanych przez gminy na wykonanie instalacji solarnej, której koszt częściowo jest dofinansowany przez gminę dla jej mieszkańców, a częściowo jest pokrywany przez właścicieli. Odbywało się to w następujący sposób:

- spółka komandytowa składała ofertę w postępowaniu o udzielenie zamówienia na podstawie przepisów ustawy z 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych,

- po otwarciu ofert spółka komandytowa organizowała wstępny skład osobowy, który miał wykonać zamówienie, sprowadzał materiały, zawierał wstępne porozumienie w przedmiocie wykonania dokumentacji projektowej,

- później spółka komandytowa powierzała (...) Sp. z o.o. wykonanie dokumentacji projektowej, a ta organizowała osoby odpowiedzialne za przygotowanie rzeczony dokumentacji technicznej do montażu instalacji fotowoltaicznej, które zatrudniał na umowę o dzieło przed rozstrzygnięciem przetargu - w rzeczonych umowach o dzieło nie było wskazane, ile ma być projektów instalacji, a jedynie był wskazany przedmiot świadczenia, kwota wynagrodzenia, czas trwania umowy,

- następnie spółka komandytowa zawierała umowę z zamawiającym po wyborze najkorzystniejszej oferty i po rozpoznaniu środków ochrony prawnej zgodnie z prawem zamówień publicznych, a potem przekazywała o tym informację płatnikowi składek,

- za rezultat wykonanych prac w ramach wykonanych instalacji odpowiedzialność przed inwestorem ponosiła spółka komandytowa.

/ ustalenia protokołu kontroli akta kontroli k. 2019-2187 płyta CD k. 50, zeznania świadka M. K. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:14:20-00:16:22 zeznania świadka K. W. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:16:22-00:17:26 zeznania świadka R. G. (1) e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 r. 00:17:26-00:21:24 odpis protokołu z rozprawy z 26.04.2021 w sprawie VII U 2729/20 k. 77-79 pisemne zeznania przedstawiciela wnioskodawców M. P. (1) – k. 164-164v./

W umowach, zawartych przez spółkę komandytową z jej kontrahentami, każdorazowo zamieszczana była klauzula, zobowiązująca wykonawcę robót, do ich realizacji, zgodnie z odpowiednimi Polskimi Normami, aktami prawnymi oraz zasadami współczesnej wiedzy technicznej, natomiast całość projektu nadzorowali wyznaczeni koordynatorzy .

Każdy z realizowanych, w ramach umów o dzieło, projektów instalacji PV obejmował: podstawy opracowania projektu, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury PN, dane dotyczące obiektu, stan projektowany, obliczenia (w tym wymagana moc systemu PV, wymagana moc falownika, dane panelu PV, dobór przewodów oraz ich zabezpieczeń określenie minimalnej odległości, pomiędzy rzędami paneli, ze względu na zacinienie, obliczenia elementów ochrony odgromowej projektowanego generatora PV).

Zakres prac dotyczących wykonanie projektu instalacji korektorów słonecznych obejmował: dokumentację technologiczną instalacji solarnej składającej się z korektorów słonecznych, podgrzewacza pojemnościowego wody i pozostałych urządzeń składającej się z korektorów słonecznych, podłączenie instalacji ciepłej wody użytkowej z instalacją solarną oraz włączenie do istniejącej instalacji zimnej wody.

Wykonanie instalacji paneli fotowoltaicznych o określonej mocy znamionowej z wykorzystaniem zjawiska zmiany promieniowania słonecznego na prąd elektryczny w budynkach mieszkalnych obejmowało: opis projektowanej instalacji, dobór urządzeń , opis połączeń, montaż urządzeń. Jeżeli do wykonania był tylko audyt lub ankieta na

zapotrzebowanie klienta to osoba która go przygotowywała musiała sporządzić go zgodnie ze stanem budynku, który zastała na miejscu albo oczekiwaniami klienta.

/okoliczność niesporna, akta kontroli płyta CD k.50 pisemne zeznania przedstawiciela wnioskodawców M. P. (1) – k. 164-164v./

Listę osób, które dostały przydział na instalację od gminy spółka komandytowa otrzymywała przy podpisaniu umowy ostatecznej z gminą.

/okoliczność niesporna, akta kontroli płyta CD k.50,/

Praktyka spółek była taka, iż , w związku z realizacją, wykonania, dokumentacji technicznej, najpierw zawierano umowę, nazwaną umową o dzieło, na wykonanie takiej dokumentacji z daną osobą, z reguły osoba ta następnie była zatrudniana jako pracownik jednej z w/w spółek powiązanych kapitałowo i osobowo na umowę o pracę lub umowę zlecenie, na podstawie których dokonywano zgłoszeń do ubezpieczenia zdrowotnego. Często było też tak, że umowa o pracę i umowa cywilnoprawna, były zawierane, tego samego dnia, z daną osobą lub, w niedługim okresie, po zawarciu umowy o pracę, a po rozwiązaniu umów o pracę, umowy cywilnoprawne nie były realizowane. Osoby, z którymi płatnik zawarł umowy cywilnoprawne, wykonywały na ich podstawie podobne lub takie same prace, jak na umowę o pracę.

/ustalenia protokołu kontroli akta kontroli k. 2019-2187 płyta CD k. 50, zeznania świadka M. K. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:14:20-00:16:22 zeznania świadka K. W. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:16:22-00:17:26 odpis protokołu z rozprawy z 26.04.2021 w sprawie VIII U 2729/20 k. 77-79 /

Wykonanie projektów technicznych instalacji solarnej, wchodziło w skład cyklu prac związanych z daną inwestycją, stanowiąc jeden z etapów realizacji danego zamówienia przez spółkę komandytową.

Wstępnym etapem poprzedzającym wykonanie projektu technicznego dla danej instalacji solarnej było dokonanie oględzin konkretnego budynku, z których była sporządzona ankieta w formie drukowanej na wzorze opracowanym przez płatnika, zawierająca informacje, pod którym adresem jest możliwy montaż instalacji oraz o zgodzie właściciela budynku na wykonanie montażu. Dla każdego budynku, w którym możliwy był montaż instalacji solarnej musiała być sporządzona odrębna ankieta. Następnie ankiety z oględzin były weryfikowane przez spółkę i inspektora nadzoru, a potem na tej podstawie dopiero była sporządzana dokumentacja techniczna dla danej instalacji. W okresie późniejszym kolejne czynności związane ze zgromadzeniem dokumentacji niezbędnej do odbiorów powierzano kolejnym zleceniobiorcom.

/ bezsporne ustalenia protokołu kontroli akta kontroli k. 2019-2187 płyta CD k. 50, zeznania świadka M. K. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:14:20-00:16:22 zeznania świadka K. W. e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 00:16:22-00:17:26 odpis protokołu z rozprawy z 26.04.2021 w sprawie VIII U 2729/20 k. 77-79 pisemne zeznania przedstawiciela wnioskodawców M. P. (1) – k. 164-164v./

(...) SP. Z O.O. zawarła z **K. J. obecnie K.** umowę cywilnoprawną nazwaną „umową o dzieło” na okresy od 12.03.2018 r. do 31.12.2018 r., przedmiotem której było: „opracowanie dokumentacji technicznych do montażu instalacji kolektorów słonecznych na budynkach mieszkalnych zlokalizowanych na terenie gmin”. Przedmiotem umowy były projekty wykonawcze instalacji kolektorów słonecznych do wspomagania ogrzewania wody użytkowej w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych. Zakres opracowania obejmował część technologiczną instalacji solarnej składającej się z kolektorów słonecznych podgrzewacza pojemnościowego wody i pozostałych urządzeń stanowiących całość instalacji, połączenie instalacji ciepłej wody użytkowej z instalacją solarną oraz włączenie do istniejącej instalacji wody zimnej w budynku. Umowa zawierała wskazaną miesięczną kwotę wynagrodzenia. Ubezpieczona **K. J. obecnie K.** w okresie wykonywania umowy nie posiadała innego tytułu do ubezpieczeń społecznych.

/kserokopia umowy o dzieło NR (...) akta kontroli str. 569 płyta CD k. 50 kserokopia szczegółowej listy płac za miesiąc marzec 2018 r. akta kontroli str. (...) - (...) płyta CD k. 50 pisemne zeznania K. K. (4) k. 114-117, zeznania K. K. (4) e-protokół z rozprawy z dnia 17.11.2021 00:07:56-00:11:43 , ustalenia protokołu kontroli płyta CD k 50/

(...) SPÓŁKA Z O.O. (...) zawarła z K. umowę o pracę na okres od 3.04.2018 r. do 2.04.2021 r. na stanowisku specjalista ds. sprzedaży/ logistyki. Do jej obowiązków w ramach umowy o pracę należało m.in. tworzenie dokumentacji zakupowej sprzedażowej oraz przygotowywanie zamówień na podstawie prowadzonej wcześniej analizy magazynowej monitorowanie realizacji zamówień i weryfikacja faktur nadzór nad zleceniami wysyłkowymi, prowadzenie procesu reklamacji, rejestracja kontrola i raportowanie dokumentacji magazynowej, prowadzenie inwentaryzacji, kalkulacja rezerw oraz opracowywanie struktury zakupów utrzymywanie kontaktów z dostawcami i odbiorcami oraz monterami kolektorów słonecznych. Jednocześnie ww w okresie od 2.11.2018 r. do 30.11. 2018 r. miała realizować dla (...) umowę zlecenie w przedmiocie „koordynacja prac montażowych , logistyka ekip montażowych” do jej obowiązków w tym zakresie należało porządkowanie w tym kserowanie i skanowanie archiwalnych dokumentów z monterami . Wskazane czynności były wykonywane po godzinach pracy ale także pod nadzorem przełożonych ze stosunku pracy przy użyciu tych samych narzędzi.

/Umowa zlecenie z dnia 2.11.2018 akta kontroli k. 389 płyta CD k. 50 kserokopie umów o pracę z 3.04.2018 i 3.07.2018 akta kontroli k. 391-193 płyta CD k. 50, nadto w załączonych aktach osobowych pisemne zeznania K. K. (4) k. 114-117, zeznania K. K. (4) e-protokół z rozprawy z dnia 17.11.2021 00:07:56-00:11:43 /

(...) SP. Z O.O. (...) zawarła z **A. S.** umowy cywilnoprawne nazwaną w tytule „umowa o dzieło” na okresy: 01.06.2016 r. - 30.06.2016 r., 01.07.2016 r. - 31.08.2016 r. Przedmiot umowy zawartej w dniu 1.06.2016 r. i 1.07.2016 r. został określony jako: "przygotowanie dokumentacji do odbiorów instalacji solarnych wykonywanych w ramach realizacji przetargu na terenie gminy S.". Przedmiotem umowy miał być protokół odbioru końcowego, obejmujący zakres wykonywanych zadań w ramach realizacji przetargu na terenie gminy S.. W ramach wskazanej umowy, A. S. , w praktyce, przyjmowała dokumenty od wykonawcy , ponieważ nie posiada kwalifikacji zawodowych, w zakresie umiejętności przygotowywania dokumentacji, do instalacji solarnych. Otrzymała dokumentację przeglądała, uzupełniała, segregowała i oddawała do firmy.

/kserokopia umowy o dzieło zawartej w dniu 1.06.2016 r. wraz z listą przepracowanych godzin za (...) akta kontroli str. 635-637 płyta CD k. 50 kserokopia umowy o dzieło zawartej w dniu 1.07.2016 r. wraz z listą przepracowanych godzin za (...) akta kontroli str. 639-641 płyta CD k. 50, pisemne zeznania A. S. k. 99-100, 103-104/

W świetle dostępnych rachunków **A. S.** z tytułu zawartych umów cywilnoprawnych osiągnęła następujące przychody: 1 822,00 zł w m-cu 7/2016 r., 2009,00 zł w m-cu 8/2016 r., 2 231,00 zł w m-cu 9/2016 r.

/ kserokopie listy płac k 857-858, 861,873 akt Kontroli i kserokopie rachunku za 9/2012k. 875 akt kontroli płyta CD k. 50/

(...) SP Z O.O. (...) zawarła z **M. W.** umowę o pracę w okresie od 5.01.2018 r. do 4.01.2021 r. na stanowisku specjalista ds. sprzedaży na którym zajmowała się czynnościami administracyjnymi. Jednocześnie w/w w okresie od 5.01.2018 r. do 31.01.2018 r. miała realizować umowę o dzieło w przedmiocie "przygotowanie dokumentów oraz organizacja przeglądów okresowych instalacji solarnych w wyznaczonych gminach", a w okresie od 01.02,2018 r. do 31.12.2018 r. umowę zlecenie w przedmiocie "prace administracyjno - biurowe" dla (...) Sp. z o.o.

/ kserokopie umów cywilnoprawnych zawartych z M. W. w dniach: 05.01.2018 r., 01.02.2018 r., 30.03.2018 r., 01.10.2018 r. akta kontroli str. 325-333 płyta CD k. 50, kserokopie umów o pracę zawartych z M. W. w dniach: 05.01.2018 r., 04.04.2018 r. akta kontroli str. 335-337 płyta CD k. 50 nadto wskazane umowy w załączonych aktach osobowych zeznania świadka R. G. (1) e-protokół z rozprawy z dnia 26.04.2021 r. 00:17:26-00:21:24/,

(...) SP.Z O.O. (...)zawarła z **K. M. (1)** umowę o pracę w okresie od 08.01.2018 r. do 7.01.2021 r. na stanowisku specjalista do spraw sprzedaży. W ramach obowiązków służbowych ww zajmowała się pracą administracyjno -biurową

i sprzedażą Jednocześnie w/w w okresie od 08.01.2018 r. do 07.04.2018 r. miała realizować umowę o dzieło i w przedmiocie "przygotowanie dokumentacji do ofert przetargowych" oraz w łącznym okresie: od 01.02.2018 r. do 31.12.2018 r. realizować umowy zlecenie w przedmiocie "prace administracyjno-biurowe" dla (...) Sp. z o.o.

/kserokopia umowy o dzieło zawartej w dniu 08.01.2018 r. z K. M. (1) akta kontroli str. 511 płyta CD k. 50, kserokopie umów zlecenie zawartych z K. M. (1) w dniach: 01.02.2018 r., 02.04.2018 r., 29.06.2018r., 01.10.2018 r. akta kontroli str. 513-519 płyta CD k. 50, kserokopie umów o pracę zawartych z K. M. (1) w dniach: 08.01.2018 r., 06.04.2018 r. akta kontroli k. 251-523 płyta CD k. 50 nadto wskazane umowy w załączonych aktach osobowych/

(...) SP.Z O.O. (...) nie zadeklarowała składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od przychodów z tytułu umów cywilnoprawnych wykonywanych przez zainteresowanych na rzecz własnego pracodawcy, nadto (...) SP.Z O.O. (...) i oraz (...) spółka z o.o , nie uiścili składek od umów zawartych z zainteresowanymi nazwanymi umowami o dzieło nie klasyfikując ich jako faktycznie wykonywane umowy o świadczenie usług.

/okoliczności bezsporne/

Stan faktyczny został ustalony przez Sąd Okręgowy na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS, przedłożonych w toku postępowania sądowego. Autentyczność dokumentów nie była kwestionowana i nie budziła wątpliwości Sądu, stąd też uznano je za wiarygodny materiał dowodowy. Waler wiarygodności, Sąd Okręgowy przyznał osobowym źródłom dowodowym - zeznaniom, przesłuchanych w procesie, osób, w tym, zeznaniom M. P. (1) i R. G. (1), jedynie częściowo .Wskazane zeznania, w zakresie, w jakim posłużyły do poczynienia ustaleń, wzajemnie ze sobą korelowały i były zbieżne ze zgromadzoną w sprawie dokumentacją. Sąd nie dał wiary zeznaniom M. P. (1) i R. G. (1), w zakresie w jakim twierdzili, iż „koordynacja prac montażowych , logistyka ekip montażowych” "przygotowanie dokumentów oraz organizacja przeglądów okresowych instalacji solarnych w wyznaczonych gminach", prace administracyjno - biurowe" "przygotowanie dokumentacji do ofert przetargowych", objęte

przedmiotem umów o dzieło lub zlecenie, kolejno: K. J., obecnie K., M. W., K. M. (1), nie leżało w zakresie ich obowiązków, w ramach umowy o pracę, nadto, w zakresie w jakim zeznawali iż "przygotowanie dokumentacji do odbiorów instalacji solarnych wykonywanych, w ramach realizacji przetargu, na terenie gminy S.". „opracowanie dokumentacji technicznych do montażu instalacji kolektorów słonecznych na budynkach mieszkalnych zlokalizowanych na terenie gmin” tj zadania jakie powierzono K. K. (4) i A. S., miały charakter dzieł. Na przeciwnie okoliczności wskazywał, bowiem, pozostały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w tym też niekiedy zeznania samych zainteresowanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania, jako niezasadne, podlegają oddaleniu.

Stosownie do treści art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 423) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej były osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej „zleceniobiorcami”, oraz osobami z nimi współpracującymi, z zastrzeżeniem ust. 4.

Zgodnie z art. 8 ust. 2a ustawy systemowej za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

Art. 18 ust. 1 i 3 wskazanej ustawy stanowi, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1-3, stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców ustala się zgodnie z ust. 1, jeżeli w umowie agencyjnej lub umowie zlecenia albo w innej umowie o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, określono odpłatność za jej wykonywanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie.

W świetle art. 9 ust. 1 osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3, 7b, 10, 20 i 21, spełniające jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy, umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarły z pracodawcą, z którym pozostają w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonują pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostają w stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni, otrzymywania stypendium doktoranckiego, służby, pobierania świadczenia szkoleniowego, świadczenia socjalnego, zasiłku socjalnego albo wynagrodzenia przysługującego w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie. Mogą one dobrowolnie, na swój wniosek, być objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi również z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1a.

Zgodnie art. 4 pkt 2 lit. a ustawy systemowej użyte w ustawie określenia oznaczają: płatnik składek – pracodawca – w stosunku do pracowników i osób odbywających służbę zastępczą oraz jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna pozostająca z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi, w tym z tytułu przebywania na urlopie wychowawczym albo pobierania zasiłku macierzyńskiego, z wyłączeniem osób, którym zasiłek macierzyński wypłaca Zakład. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób wykonujących pracę na podstawie umowy zlecenia należy do płatnika składek (art. 36 ust. 2). Płatnik składek przekazuje do Zakładu imienne raporty miesięczne, po upływie każdego miesiąca kalendarzowego, w terminie ustalonym dla rozliczania składek (art. 41 ust. 1).

W myśl art. 734 § 1 k.c. przez umowę zlecenia, przyjmujący zlecenie, zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie.

Zgodnie zaś z treścią art. 627 k.c. przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

W myśl art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 roku, poz. 1285), obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a i c-i, powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a, d-i i pkt 3 i 11, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5, 6 i 10.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ww. ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych za osobę pozostającą w stosunku pracy, w stosunku służbowym albo odbywającą służbę zastępczą składkę jako płatnik oblicza, pobiera z dochodu ubezpieczonego i odprowadza pracodawca (...). W myśl art. 74 ust. 1 ww. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do ubezpieczenia zdrowotnego osób objętych ubezpieczeniami społecznymi stosuje się przepisy dotyczące zasad, trybu i terminu zgłaszania do ubezpieczeń społecznych oraz wyrejestrowania z tych ubezpieczeń. Składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% podstawy wymiaru składki. Składka jest miesięczna i niepodzielna (art. 79 ust. 1 i 2). Do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników, osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia

stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób (art. 81 ust. 1).

W rozpoznawanej sprawie, organ rentowy stał na stanowisku, że praca wykonywana przez: K. J. (obecnie K.), M. W. K. M. (1), A. S., w ramach umów cywilnoprawnych, w zakreślonych zaskarżonymi decyzjami granicach świadczona była na rzecz płatnika składek (...) SP.Z O.O. (...) będącego pracodawcą z którym zleceniobiorca/wykonawca pozostawał w stosunku pracy.

Weryfikacja wskazanego stanowiska organu rentowego, wymaga prawidłowej interpretacji powoływanego już przepisu **art. 8 ust. 2a** ustawy systemowej.

W judykaturze prezentowane jest jednolite stanowisko, zgodnie z którym art. 8 ust. 2a ustawy systemowej rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy. Rozszerzenie dotyczy sytuacji, gdy praca wykonywana jest na podstawie jednej z wymienionych w tym przepisie umów prawa cywilnego przez osobę, która umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy lub gdy praca jest wykonywana na podstawie umowy prawa cywilnego zawartej z osobą trzecią, ale praca jest wykonywana na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

Pojęcie pracownika, w rozumieniu powyższego unormowania, ma szerszy zakres znaczeniowy niż pojęcie pracownika w rozumieniu przepisów prawa pracy (art. 2 k.p. i art. 22 § 1 k.p.) i obejmuje również osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych w sytuacji, gdy umowę tę zawarły z pracodawcą, z którym pozostają w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach tej umowy wykonują pracę na rzecz tego pracodawcy, choćby umowa cywilnoprawna została zawarta z osobą trzecią (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 18.10.2011 r. (III UK 22/11), uchwała Sądu Najwyższego z 2.09.2009 r. (II UZP 6/09)).

Objęcie definicją pracownika, dla potrzeb prawa ubezpieczeń społecznych, nie tylko pracowników w znaczeniu, jakie temu pojęciu, nadają przepisy kodeksu pracy, ale, także osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych (agentów, zleceniobiorców, wykonawców dzieła) oznacza jednocześnie, rozszerzenie pracowniczego tytułu obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym, co wpływa na sposób ustalania podstawy wymiaru składek na to ubezpieczenie.

Hipotezą normy prawnej wynikającej z art. 8 ust. 2a ustawy systemowej objęte są dwa rodzaje relacji pomiędzy zainteresowanymi podmiotami. Pierwszą jest sytuacja, gdy oba stosunki (pracowniczy i cywilnoprawny) dotyczą tych samych podmiotów jednocześnie występujących wobec siebie w roli pracodawcy – zleceniodawcy i pracownika – zleceniobiorcy, drugą zaś sytuacja, gdy na istniejący stosunek pracy „nakłada się” na stosunek cywilnoprawny między pracownikiem i osobą trzecią, na podstawie którego pracownik wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, w ramach łączącej pracodawcę z osobą trzecią (zleceniodawcą) umownej więzi prawnej. W tym ostatnim przypadku, pracodawca jest rzeczywistym beneficjentem pracy świadczonej przez pracownika – zleceniobiorcę, bez względu na to, czy w trakcie jej wykonywania pracownik pozostawał pod faktycznym kierownictwem pracodawcy i czy korzystał z jego majątku. Z regulacją art. 8 ust. 2a ustawy systemowej koresponduje unormowanie art. 18 i art. 20 ust. 1 tej ustawy dotyczące problematyki podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Skoro w sytuacjach, do których odnosi się art. 8 ust. 2a ustawy systemowej mamy do czynienia z jednym, szeroko ujętym pracowniczym tytułem obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym, to konsekwentnie w art. 20 ust. 1 tej ustawy nakazano w stosunku do tych ubezpieczonych uwzględnienie w podstawie wymiaru składek również przychodu z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło. Zatem w przypadku pracowników, o których mowa w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi łączny przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy oraz umów cywilnoprawnych. Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy systemowej, na płatniku (na pracodawcy) spoczywa obowiązek obliczania, rozliczania i przekazywania składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W odniesieniu do pracowników w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, płatnikiem jest pracodawca, a przychód z tytułu

umowy cywilnoprawnej jedynie uwzględnia się w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy. Pracodawca, ustalając podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu stosunku pracy, powinien więc zsumować wynagrodzenie z umowy cywilnoprawnej z wynagrodzeniem ze stosunku pracy. Taki sam sposób postępowania dotyczy także sytuacji, gdy umowa cywilnoprawna została zawarta z innym podmiotem (osobą trzecią) lecz praca, w jej ramach, jest wykonywana na rzecz pracodawcy, gdyż obowiązki płatnika powinny obciążać podmiot, na rzecz którego praca w ramach umowy cywilnoprawnej jest faktycznie świadczona i który w związku z tym uzyskuje jej rezultaty, unikając obciążeń i obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy (zob. wyrok Sądu Najwyższego: z 14.01.2010 r. (I UK 252/09); z 22.02.2010 r. (I UK 259/09)).

Przy czym należy nadmienić, że przepis art. 8 ust. 2a ustawy systemowej stanowi o wykonywaniu pracy na rzecz pracodawcy, z którym dany ubezpieczony pozostaje w stosunku pracy, nie zaś o wykonywaniu pracy „na korzyść” tego pracodawcy, ani też „wyłącznie na rzecz” pracodawcy. Powyższe oznacza, że nie można wykluczyć zastosowania przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej w sytuacji, gdy pracodawca nie uzyskuje bezpośrednio korzyści z wykonywania przez ubezpieczonego pracy w ramach umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której, zgodnie z Kodeksem cywilnym, stosuje się przepisy, dotyczące zlecenia, ani też w sytuacji, gdy ubezpieczony pracę tę wykonuje zarówno na rzecz pracodawcy, jak i na rzecz podmiotu, z którym zawarł umowę agencyjną, umowę zlecenia lub zbliżoną rodzajowo umowę o świadczenie usług (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 7.03.2017 r. (III AUa 1570/16)).

Zastosowany, w treści tego przepisu, zwrot: „wykonuje pracę na rzecz pracodawcy” oznacza, iż praca ta świadczona jest w przebiegu realizacji stosunku prawnego łączącego owego pracodawcę ze zleceniodawcą tych pracowników (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 28.02.2019 r. (III AUa 1574/16)).

Praca, wykonywana na rzecz swojego pracodawcy, to praca, którego rzeczywistym beneficjentem jest pracodawca, niezależnie od formalnej więzi łączącej pracownika z osobą trzecią. Oznacza to, że bez względu na rodzaj czynności, wykonywanych przez pracownika, wynikających z umowy, zawartej z osobą trzecią, oraz niezależnie od rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę i osobę trzecią wystarczającą przesłanką zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej jest korzystanie przez pracodawcę z wymiernych rezultatów pracy swojego pracownika, wynagradzanego przez osobę trzecią (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 16.09.2020 r. (III AUa 159/20), wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 3.06.2019 r. (III AUa 301/18)).

Przez wykonywanie pracy na czyjąś rzecz, należy rozumieć jej świadczenie w czyimś interesie. Pomimo formalnego wyodrębnienia obydwu spółek, jako odrębnych podmiotów prawa gospodarczego, nie sposób przyjąć, by działania, podejmowane w interesie zleceniodawcy, nie były jednocześnie, podejmowane w interesie pracodawcy (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 7.02.2019 r. (III AUa 1757/18)).

Celem wprowadzenia art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, było po pierwsze ograniczenie korzystania, przez pracodawców, z umów cywilnoprawnych, celem zatrudnienia własnych pracowników, dla realizacji tych samych zadań, które wykonują oni, w ramach, łączącego strony, stosunku pracy, by, w ten sposób, ominąć ograniczenia, wynikające z ochronnych przepisów prawa pracy i uniknąć obciążeń, z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne od tychże umów oraz po drugie – ochrona pracowników przed skutkami fluktuacji podmiotowej, po stronie zatrudniających, w trakcie procesu świadczenia pracy, polegającej na przekazywaniu pracowników, przez macierzystego pracodawcę, innym podmiotom (podwykonawcom), którzy zatrudniają tych pracowników, w ramach umów cywilnoprawnych, w ogóle, nieobjętych obowiązkiem ubezpieczeń społecznych (umowa o dzieło) lub zwolnionych z tego obowiązku, w zbiegu ze stosunkiem pracy (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 19.06.2019 r. (III AUa 1816/16)).

Po pierwsze, Sąd zwraca uwagę, że (...) Sp. z o.o. Sp.k. oraz obie spółki (...) Sp. z o.o. i (...), stanowią odrębne podmioty, niemniej jednak są powiązane osobowo, kapitałowo i organizacyjnie. (...) Sp. z o.o. (...), jest spółką odpowiedzialną za uzyskiwanie przetargów publicznych. Z kolei spółki (...) Sp. z o.o. i (...). zajmuje się obsługą organizacyjną, projektowaniem. Co więcej (...) odpowiedzialna jest za montaż. Zakresy zadań trzech ww. spółek przy

realizacji projektu powodują, że zleceniobiorca (pracownik) zatrudniony przez jedną ze spółek wykonuje zlecenie (prace) na rzecz drugiej.

Sąd Okręgowy zważył, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w tym, dowodu z dokumentów – poszczególnych umów oraz zeznań przedstawiciela wnioskodawców M. P. (1) i świadka R. G. jasno wynikało, że zakres obowiązków zainteresowanych w ramach zawartych umów cywilnoprawnych odnosił się jedynie do krótkiego opisu czynności do wykonania bez dokładnego określenia przedmiotu umów. Był on potem uszczegółowiany doraźnie w ramach potrzeb w zależności od wygranego przez spółkę komandytową przetargu. Co więcej zakres obowiązków zainteresowanych z umów cywilnoprawnych z (...) co niekiedy wprost wprost wynika z ich zeznań, zasadniczo pokrywał się z zakresem jego obowiązków z tytułu zawartej umowy o pracę. Zainteresowane były specjalistami ds. sprzedaży a zadania „koordynacja prac montażowych, logistyka ekip montażowych” „przygotowanie dokumentów oraz organizacja przeglądów okresowych instalacji solarnych w wyznaczonych gminach”, prace administracyjno - biurowe” „przygotowanie dokumentacji do ofert przetargowych” leżały generalnie w zakresie ich obowiązków. Co prawda sąd nie traci z pola widzenia iż K. K. (4) i K. M. (2) (tylko w informacyjnym przesłuchaniu) wskazywała na nieco inną specyfikę wykonywanych prac, nie należy jednak tracić z pola widzenia iż niejednokrotnie wiązały się one z powierzonymi im obowiązkami nadto były wykonywane przy użyciu tych samych narzędzi i pod kontrolą tych samych przełożonych co te wykonywane w umowie o pracę. Zatem ich wydzielenie jako przedmiot umowy o dzieło / zalecenie wykonywanej na rzecz innego podmiotu uznać należy za nieracjonalne i sztuczne. Nie należy też tracić z pola widzenia iż część prac administracyjnych była wykonywana w godzinach pracy i niczym nie różniła się w tym zakresie od czynności wykonywanych w ramach umowy o pracę. Powołani w sprawie świadkowie K. W., M. K. potwierdzili natomiast, że spółka komandytowa była głównym odbiorcą usług świadczonych przez pozostałe dwie spółki, dokonywała płatności za świadczone usługi projektowe, montażowe, serwisowe i inne. Ponościła odpowiedzialność przed inwestorem.

Biorąc pod uwagę powyższe, nie ulega wątpliwości, że czynności wykonywane przez zainteresowane w ramach umów cywilnoprawnych z (...). czy (...) Sp. z o.o. miały charakter tożsamy bądź uzupełniający do tych wykonywanych przez nie w ramach umowy o pracę z (...) Sp. z o.o. Podkreślenia wymaga też że umowy cywilnoprawne zawierane były z zainteresowanym jeszcze przed zatrudnieniem w (...) Sp. z o.o. (...) i w okresie trwania zatrudnienia. Miały charakter stałych zleceń, realizowane były przez określony czas niezbędny do ich wykonania. Za wykonane prace zainteresowane otrzymywały wynagrodzenie które w zakresie przyznanych kwot znacząco uzupełniało ich wynagrodzenie określone niejednokrotnie jako minimalne. Zainteresowane dla (...) Sp. z o.o. i (...) wykonywały czynności, będące kolejnymi etapami prowadzonej inwestycji w postaci sporządzenia dokumentacji, a czynności te zlecała (...) Sp. z o.o. Sp.k.

Powyższe prowadzi do konkluzji, że (...) Sp. z o.o. (...), angażująca ubezpieczone, korzystała z efektów ich pracy, na podstawie umów cywilnoprawnych, które de facto miały charakter umów o wykonywanie usług.

Sąd podziela pogląd, wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 26 sierpnia 2021 roku (III UZP 3/21), iż powiązania kapitałowe i osobowe między pracodawcą a zleceniodawcą zlecających w ramach umowy zlecenia zawartej z pracownikiem tego pracodawcy wykonywanie czynności, które mogą być potraktowane jako wykonywanie umowy na rzecz pracodawcy prowadzi do wniosku, że powiązania tego rodzaju nie są bez znaczenia dla oceny konkretnego stanu faktycznego. Im silniejsze powiązania kapitałowe, organizacyjne, ekonomiczne i personale między pracodawcą a osobą trzecią zlecającą jego pracownikom wykonywanie umowy cywilnoprawnej tym łatwiej ustalić, że praca była wykonywana na rzecz własnego pracodawcy.

Przeprowadzone, w niniejszej sprawie, postępowanie dowodowe, w sposób jednoznaczny, wykazało, że zawarcie umów zlecenia/dzieła przez zainteresowane posłużyło uzyskaniu formalnego innego tytułu do ubezpieczeń, mimo nadal faktycznie realizowanego zobowiązania pracowniczego. Ubezpieczone wykonując umowy cywilnoprawne de facto świadczyły pracę na rzecz własnego pracodawcy, co winno skutkować dodatkowo uiszczeniem składek od osiągniętego w ten sposób przychodu.

Bez wątplenia, w przedmiotowej niniejszej sprawie, występuje konstrukcja modelowego trójkąta umów, w świetle brzmienia cytowanego art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. Na gruncie, wypracowanej w doktrynie i judykatury, jednolitego poglądu, wskazany trójkąt umów, obejmuje trzy umowy, tj. umowę o pracę; umowę zlecenia między pracownikiem a osobą trzecią oraz umowę o podwykonawstwo między pracodawcą i zleceniodawcą, na podstawie której pracodawca w wyniku umowy o podwykonawstwo przejmuje w ostatecznym rachunku rezultat pracy wykonanej, na rzecz zleceniodawcy (por. wyrok SA w Gdańsku z dnia 18 grudnia 2012 r., sygn. akt AUa 1031/12, LEX 1254347, wyrok SA w Szczecinie z dnia 3 czerwca 2019 r., sygn. akt III AUa 301/18, LEX 2692949). W rozpoznawanej sprawie brak było formalnej umowy o podwykonawstwo, jednakże poza sporem pozostawała współpraca pomiędzy wszystkimi spółkami, bowiem spółka komandytowa występowała jako strona w przetargu, natomiast pozostałe spółki faktycznie realizowały zwarte umowy w zakresie wspólnych zadań związanych z usługami tworzenia dokumentacji, montażu, serwisu instalacji fotowoltaicznych, instalacji solarnych a rezultat pracy wykonanej przejmował ostatecznie pracodawca. Zwierzchnikiem we wszystkich spółkach była ta sama osoba – M. P. (1).

W kwestii zaś kwalifikacji spornych umów zawartych pomiędzy **K. J. obecnie** (...) Sp. z o.o., oraz (...) Sp. z o.o. sp K podkreślić należy iż jakkolwiek w polskim prawie obowiązuje zasada swobody zawierania umów, to jednak w postępowaniu przed Sądem dopuszczalne jest badanie rzeczywistego charakteru prawnego łączącej strony umowy. W szczególności Sąd ma obowiązek badać, czy dane postanowienia zawarte w umowie, czy też okoliczności związane z jej wykonywaniem nie wskazują, że strony zawierając danego rodzaju umowę nie wykroczyły poza granice swobody kontraktowej wyznaczone zgodnie z art. 353¹ k.c. m.in. przez kryteria właściwości – natury stosunku prawnego wynikającego z zawartej umowy.

W tej sytuacji najistotniejszym zadaniem Sądu okazała się ocena rzeczywistego charakteru czynności wykonywanych przez zainteresowanych na rzecz płatników i ustalenie, czy wykonali oni określone „dzieło”, czy też tylko świadczyli na jego rzecz usługi, o charakterze zbliżonym do zlecenia.

Dokonując oceny, zawartej przez płatników, umów, z ubezpieczonymi, należy wskazać, że, zarówno, umowa zlecenia, jak i umowa o dzieło, to podstawowe kontrakty usługowe, konkurencyjne w stosunku do umowy o pracę. Różnica między tymi dwoma rodzajami umów jest dla podmiotów zatrudniających bardzo istotna, bowiem wiąże się z różnymi konsekwencjami prawnymi, a także finansowymi. I tak np. podczas, gdy umowy o dzieło, rodzą określone obowiązki z punktu widzenia ubezpieczeń społecznych, odnośnie naliczania i odprowadzania składek ubezpieczeniowych tylko wówczas, gdy są zawierane z własnymi pracownikami, to umowy zlecenia pociągają za sobą skutki ubezpieczeniowe bez względu na to, z kim są zawierane - z własnym pracownikiem, czy z osobą z zewnątrz (art.6 ust.1 punkt 4 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych). Zatem, jeśli dana umowa, zostanie błędnie uznana, nie, za umowę o dzieło, ale za umowę zlecenia, to naliczenie w stosunku do niej składek na ubezpieczenia społeczne, będzie niedozwolone, podobnie, jak brak naliczenia składek w przypadku umowy zlecenia, która niewłaściwie została zakwalifikowana jako umowa o dzieło.

Stosownie do treści art.734§1 k.c. przez umowę zlecenia, przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. Zgodnie z treścią przepisu art.750 k.c. do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Ma to miejsce, wtedy, gdy przedmiotem umowy jest dokonywanie czynności faktycznych, natomiast umowa taka nie jest unormowana w przepisach dotyczących innych umów np. agencyjnej, komisu itp. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 8 października 2013 r., III AUa 401/13 Lex nr 1386066)

Zgodnie zaś z treścią art.627 k.c. przez umowę o dzieło, przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

Umowę o dzieło zalicza się do kategorii „umów rezultatu” i przeciwstawia umowie zlecenia - jako „umowie o staranne wykonanie usługi”. W odróżnieniu od umowy zlecenia, umowa o dzieło wymaga, by starania przyjmującego zamówienie doprowadziły w przyszłości do konkretnego, indywidualnie oznaczonego rezultatu.

Celem umowy o dzieło, nie jest czynność (samo działanie) lub zaniechanie, które, przy zachowaniu określonej staranności, prowadzić ma, do określonego w umowie, rezultatu, lecz samo osiągnięcie tego rezultatu, pozostające poza zakresem obowiązków świadczącego. Przy umowie o dzieło, chodzi o coś więcej, o osiągnięcie określonego rezultatu, niezależnie od rodzaju i intensywności świadczonej w tym celu pracy i staranności. Odpowiedzialność przyjmującego zamówienie, w wypadku nieosiągnięcia celu umowy, jest więc odpowiedzialnością za nieosiągnięcie określonego rezultatu, a nie za brak należytej staranności. Przedmiotem umowy o dzieło, w ujęciu Kodeksu cywilnego, jest więc przyszły, z góry określony, samoistny, materialny lub niematerialny, lecz obiektywnie osiągalny i w danych warunkach pewny rezultat pracy i umiejętności przyjmującego zamówienie, którego charakter nie wyklucza możliwości zastosowania przepisów o rękojmi za wady. Wymaga podkreślenia, że przedstawiony zespół cech konstytutywnych występować musi łącznie (A. Brzozowski /w:/ System prawa prywatnego, Prawo zobowiązań – część szczegółowa, Tom 7, wydanie 3, pod red. J. Rajskiego, Wydawnictwo C.H. Beck - Instytut Nauk Prawnych PAN, Warszawa 2011, s. 390-391).

Tymczasem, umowa zlecenia, takiego rezultatu - jako koniecznego do osiągnięcia - nie akcentuje. Elementem wyróżniającym dla umowy zlecenia nie jest zatem wynik, lecz starania podejmowane w celu osiągnięcia tego wyniku (wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 21 grudnia 1993 r. III AUr 357/93; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 26 stycznia 2006 r. III AUa 1700/05; wyrok Sądu Najwyższego z 13 marca 1967 r., I CR 500/66).

Natomiast cechą konstytutywną dzieła, jest samoistność rezultatu, która wyraża się przez niezależność powstałego rezultatu od dalszego działania twórcy oraz od osoby twórcy. Z chwilą ukończenia dzieła, staje się ono niezależną od twórcy, autonomiczną wartością w obrocie (W. Czachórski, Zobowiązania, 2007, s. 463; A. Brzozowski, Odpowiedzialność przyjmującego zamówienie za wady dzieła, Warszawa 1986, s. 15; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 7 maja 2013 roku III AUa 1136/12).

Dokonując kwalifikacji konkretnej umowy, należy w pierwszej kolejności badać, czy świadczenie będące przedmiotem zobowiązania ma cechy dzieła. Dzieło stanowi zawsze zjawisko przyszłe, jest czymś, co w chwili zawarcia umowy nie istnieje, lecz ma dopiero powstać w jakiejś określonej przyszłości. Rezultat, na jaki umawiają się strony, musi być z góry określony i może przyjmować zarówno postać materialną jak i niematerialną. Cechą konstytutywną umowy o dzieło jest, aby rezultat ten był obiektywnie osiągalny i w konkretnych warunkach pewny. Dzieło musi mieć indywidualny charakter i odpowiadać osobistym potrzebom zamawiającego. Podkreślenia, także, wymaga, że celem umowy o dzieło nie jest czynność (samo działanie lub zaniechanie), która, przy zachowaniu należytej staranności, prowadzić ma do określonego w umowie rezultatu, lecz samo osiągnięcie tego rezultatu. W umowie o dzieło chodzi zawsze o osiągnięcie umówionego rezultatu, niezależnie od rodzaju i intensywności świadczonej w tym celu pracy i staranności.

W umowie zlecenia można, zaś, wskazać rezultat, który powinien być osiągnięty, a podejmujący zlecenie powinien podejmować starania by go osiągnąć. Jednak w odniesieniu do umowy zlecenia po pierwsze nie da się określić zamierzonego rezultatu w sposób pewny, a po drugie nie sposób przewidzieć, w jakim stopniu zostałby on osiągnięty.

W odróżnieniu od umowy zlecenia, umowa o dzieło wymaga, by starania przyjmującego zamówienia doprowadziły do konkretnego, w przyszłości, indywidualnie oznaczonego rezultatu. Umowa zlecenia nie akcentuje tego rezultatu, jako koniecznego do osiągnięcia, nie wynik zatem (jak w umowie o dzieło), lecz starania w celu osiągnięcia tego wyniku, są elementem wyróżniającym dla umowy zlecenia, to jest przedmiotem istotnym (wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 21 grudnia 1993 r., III AUr 357/93).

Sposób wykonania dzieła, pozostawiony jest, w zasadzie, uznaniu, przyjmującego zamówienie, byleby dzieło miało przymioty ustalone w umowie lub wynikające z charakteru danego dzieła. Przyjmujący zamówienie nie ma także, co do zasady, obowiązku osobistego wykonania dzieła, chyba, że wynika to z umowy lub charakteru dzieła (np. dzieło artystyczne). Ryzyko nieosiągnięcia rezultatu zawsze obciąża przyjmującego zamówienie. Przy czym odpowiedzialność przyjmującego zamówienie w wypadku nieosiągnięcia celu umowy, jest odpowiedzialnością za nieosiągnięcie określonego rezultatu, a nie za brak należytej staranności (wyrok Sądu Najwyższego z 28 marca 2000 r., II UKN 386/99).

Z umową rezultatu, mamy do czynienia wtedy, gdy spełnienie świadczenia, przez dłużnika, polega na doprowadzeniu do określonego efektu. W tego typu umowach jedynie taki stan będzie uznany za wykonanie zobowiązania. Z kolei, z umową starannego działania, jest związany obowiązek dłużnika działania w sposób sumienny w kierunku osiągnięcia danego rezultatu, przy czym już samo sumienne działanie jest spełnieniem świadczenia, niezależnie czy ostatecznie zostanie osiągnięty zamierzony rezultat czy nie.

Należy podkreślić, że umowę o dzieło zdefiniowano w art.627 k.c. jako zobowiązanie do wykonania oznaczonego dzieła za wynagrodzeniem. Starania, przyjmującego zamówienie, w umowie o dzieło, mają doprowadzić, w przyszłości, do konkretnego, indywidualnie oznaczonego rezultatu, za wynagrodzeniem zależnym od wartości dzieła (art.628§1 k.c., art.629 k.c., art.632 k.c.). Umowa o dzieło zakłada swobodę i samodzielność w wykonywaniu dzieła, a jednocześnie nietrwałość stosunku prawnego, gdyż wykonanie dzieła ma charakter jednorazowy i jest zamknięte terminem wykonania. Przyjmuje się, że rezultat, o który umawiają się strony, musi być z góry określony, mieć samoistny byt obiektywnie osiągalny i pewny.

Wykonanie dzieła, najczęściej, przybiera postać wytworzenia rzeczy lub dokonania zmian, w rzeczy już istniejącej (naprawienie, przerobienie, uzupełnienie). Takie dzieła są rezultatami materialnymi umowy, zawartej między stronami, weryfikowalnymi ze względu na istnienie wad (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2000 roku, IV CKN 152/00).

Poza rezultatami materialnymi, istnieją, także, rezultaty niematerialne, które mogą, ale nie muszą być ucieleśnione w jakimkolwiek przedmiocie materialnym. W każdym razie takim rezultatem nieucieleśnionym w rzeczy nie może być czynność, a jedynie jej wynik, dzieło bowiem musi istnieć w postaci postrzegalnej, pozwalającej nie tylko odróżnić je od innych przedmiotów, ale i uchwycić istotę osiągniętego rezultatu. Dzieło musi być możliwe do zweryfikowania już na etapie podpisania umowy, musi mieć charakter niestandardowy, niepowtarzalny, wypełniać kryterium twórcze, indywidualne.

Ponadto, wskazać należy, że umowa o dzieło nie polega na wykonywaniu powtarzalnych czynności (wyrok Sądu Najwyższego z 26 marca 2013 r. II UK LEX 1341964), ale na osiągnięciu określonego rezultatu. Szereg kolejnych czynności, które składają się na zorganizowany cykl produkcyjny, nawet jeśli prowadzi do wymiernego efektu, nie może być rozumiany jako jednorazowy rezultat i kwalifikowany jako realizacja umowy o dzieło.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z 16.06.2014r. , III AUa 799/14, (Legalis Numer 1337341) trafnie wykazał, że istotą umowy o dzieło jest doprowadzenie do konkretnego, jednostkowego rezultatu z góry ustalonego przez strony. W odróżnieniu od pracowniczego, czy usługowego zatrudnienia umową o dzieło mogą być więc objęte jedynie incydentalne prace (wypadkowe,) dla wykonania których nie jest wystarczająca staranna praca, lecz wymagane jest osiągnięcie wymiernego, jednorazowego efektu. Bieżąca działalność podmiotu nie może odbywać się w formie realizowania jednostkowych umów o dzieło na poszczególne cykle działalności. Cywilnoprawna umowa o dzieło, nie stanowi, bowiem, podstawy prawnej dla zatrudniania osób przy zwykłej działalności podmiotu; w takiej sytuacji mamy do czynienia, w istocie z zatrudnianiem pracowników, ze wszystkimi rygorami wynikającymi z kodeksu pracy, a co najwyżej, dla wykonania doraźnych usług, z zatrudnieniem zleceniobiorców. Wymaga też podkreślenia, że korzyści z zatrudnienia pracowników czerpią nie tylko sami zatrudnieni i pracodawca (co prawda mniejsze niż przy zatrudnieniu wykonawców dzieł), ale też państwo. Stąd, nawet gdy strony umowy o dzieło nie są zainteresowane inną formą prawną niż umowa o dzieło, bo dysponują już tytułem do ubezpieczeń społecznych, to i tak umowa o dzieło, realizowana w warunkach pracy odbywanej w bieżącym cyklu działalności podmiotu, jest nieważna. Dzieje się tak, ponieważ warunki jej realizacji nie odpowiadają naturze prawnej tego rodzaju umowy, a nadto jest zawierana z pokrzywdzeniem interesów państwa, na rzecz którego w określonych sytuacjach faktycznych każdy jest obowiązany do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków, określonych w ustawie (art. 84. Konstytucji RP).

Od umowy o dzieło, odróżnić należy umowę o świadczenie usług (art. 750 k.c.), do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Umowa o świadczenie usług jest umową starannego działania, zatem jej celem jest wykonywanie określonych czynności, które nie muszą zmierzać do osiągnięcia rezultatu. Spełnieniem świadczenia jest samo działanie w kierunku

osiągnięcia danego rezultatu. Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z 26 stycznia 2006r., III AUa 1700/05, OSA 2008, z. 3, poz. 5, stwierdził, że jednym z kryteriów pozwalających na odróżnienie umowy o dzieło od umowy o świadczenie usług jest możliwość poddania umówionego rezultatu (dzieła) sprawdzianowi na istnienie wad fizycznych (podobnie SN w wyroku z 3 listopada 2000 r., IV CKN 152/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 63).

Sąd Okręgowy pragnie podkreślić, że – na zasadach wynikających z Kodeksu cywilnego (art. 471 k.c.) - wykonujący usługę również odpowiada za należyte wykonanie zobowiązania. Sam fakt więc, że zleceniodawca przeprowadza kontrolę jakości wykonania usługi (innymi słowy bada zachowanie przez usługodawcę należytej staranności) nie stanowi o tym, że czynność taka stanowi sprawdzian umówionego rezultatu na istnienie wad fizycznych i przemawia za zakwalifikowaniem umowy jako umowa o dzieło.

Nadzór nad wykonywaniem czynności przewidzianych umową, oraz określenie miejsca i sposobu pracy typowe są raczej dla umowy o świadczenie usług, gdzie liczy się bieżąca staranność pracy i wykonywanie poszczególnych czynności zgodnie ze wskazaniami kontrahenta i w sposób przez niego oznaczony, nie zaś dla umowy o dzieło, gdzie liczy się jedynie rezultat w postaci wykonanego dzieła. W przypadku umowy o dzieło występuje większa swoboda organizacyjna wytwórcy.

Sąd miał na uwadze, iż w sprawach o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym, w których organ rentowy kwestionuje prawidłowość zawarcia umowy o dzieło, zasada swobody umów wyrażona w art.353¹ k.c. nie może zniwelować zasady podlegania ubezpieczeniu społecznemu, bowiem ta ostatnia należy do norm o charakterze *ius cogens* (wyrok Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2017 r., II UK 518/15, Lex nr 2209108). Oznacza to też, że w powyższym kontekście decydującej wagi nie można przypisać treści oświadczeń woli stron, zwłaszcza że sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych są sprawami cywilnymi w ujęciu formalnym (art.1 k.p.c.). Aspekt oświadczenia woli, w przypadku ustalania podlegania ubezpieczeniu społecznemu, należy traktować jako jeden z czynników równorzędnych branych pod uwagę w tym procesie.

Odnosząc powyższe rozważania do spornych umów, zawartych z zainteresowanymi **K. J. obecnie K., A. S.**, w ocenie Sądu, umowy te nie odpowiadają, w swoim wykonaniu, umowom o dzieło.

W pierwszej kolejności, Sąd Okręgowy zważył, że przedmiot badanych umów „opracowanie dokumentacji technicznych do montażu instalacji kolektorów słonecznych na budynkach mieszkalnych zlokalizowanych na terenie gmin”. „przygotowanie dokumentacji do odbiorów instalacji solarnych wykonywanych w ramach realizacji przetargu na terenie gminy S.” określony został zbyt ogólnie, nie został zindywidualizowany oraz ustalony w sposób obiektywnie weryfikowalny. Nie sprecyzowano na czym miało to polegać, czy też do jakiego, ewentualnie ,wyniku/rezultatu, miały wykonywane przez zainteresowanych prace doprowadzić. Nie wskazano również, ile i jaką konkretnie dokumentację w ramach spornych umów miały opracować zainteresowane. Jest to istotne o tyle, że umowa o dzieło, jako umowa rezultatu, musi zawierać kryteria, w oparciu o które możliwa będzie weryfikacja jej wykonania. Oznacza to, że wykonujący musi wiedzieć w oparciu o jakie przesłanki (parametry) dane dzieło ma być wykonane. Przesłanki te muszą mieć charakter cech indywidualnych. Sąd zważył, że brak indywidualizacji przedmiotu analizowanych umów, był poniekąd zamierzony przez płatnika i wynikał, przede wszystkim, z charakteru prac powierzonych zainteresowanym, które miały być wykonywane cyklicznie sprowadzały się do zobowiązania wykonania dokumentacji niezbędnej do wykonania dokumentacji projektowej instalacji paneli fotowoltaicznych lub instalacji kolektorów słonecznych, lub niezbędnym do odbioru wykonanych prac w zakresie jaki na bieżąco według potrzeb w zależności od wyników przetargów w konkretnych miejscach określali płatnicy . Sam M. P. (1) przyznał, że nie można było z góry przewidzieć ile i jakie projekty techniczne w ogóle powstaną, bo umowy o dzieło były zawierane, zanim spółka komandytowa, zawarła ostateczną umowę, w ramach zamówień publicznych, z gminą, na wykonanie usługi montażu instalacji solarnej, w budynkach na terenie danej gminy. Znajdowało to również potwierdzenie w zeznaniach przesłuchanych w procesie świadków wynikach przeprowadzonej przez ZUS kontroli

Należy, w tym miejscu, podkreślić, że to od podmiotu, który zawodowo i zarobkowo trudni się określoną działalnością gospodarczą (przedsiębiorcy, profesjonaliści) i który zarazem zatrudnia szereg osób, potrzebnych mu do prowadzenia

działalności, należy oczekiwać szczególnej staranności, przejawiającej się m.in. w dołożeniu wszelkich starań, by jak najlepiej i jak najdokładniej, w sposób niepozostawiający miejsca na żadne wątpliwości ustalić z zatrudnianą osobą warunki wykonywania przez nią pracy, tak aby było pewne, że osoba ta wszystko w sposób należyty zrozumiała. Od profesjonalnego podmiotu gospodarczego należałoby oczekiwać, że jeżeli chciał, aby zainteresowani wykonali na jego rzecz konkretne „dzieło”, to winien opisać je w taki sposób, aby wykonawca z całą pewnością wiedział co, kiedy, w jaki sposób i za ile ma wykonać.

Sąd Okręgowy podziela pogląd, zaprezentowany przez Sąd Najwyższy w wyroku z 2.06.2017 r., II UK 147/16, zgodnie z którym przedmiot umów z udziałem profesjonalisty stanowi elementarną cechę kontraktu opisanego w treści art. 627 k.c. Powinien on być oznaczony in concreto, ściśle według schematu właściwego dla danego rodzaju umowy, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności i oczywistości jego powstania z racji określonych umiejętności, cech osobistych wykonawcy. Ułomna konstrukcja przedmiotu umów nie rodzi żadnego domniemania (faktycznego ani prawnego), że chodzi wyłącznie o uzyskanie konkretnego rezultatu. Ten bowiem może być osiągnięty w toku wykonania różnych rodzajów umów. Wynika z tego, że na gruncie ubezpieczenia społecznego umowa, której przedmiot został przez profesjonalistę określony nieprecyzyjnie, nie może być kwalifikowana jako wyjątek od reguły, usprawiedliwiający fakt niepodlegania ubezpieczeniu społecznemu.

Nie bez znaczenia, dla oceny spornego stosunku zobowiązaniowego, pozostaje też fakt, że w ramach badanych umów w rzeczywistości świadczenie zainteresowanych sprowadzało się do sporządzenia odpowiedniej dokumentacji w razie potrzeby płatnika. Przy czym umowę zawierano niejako z góry nie doprecyzowując jaką konkretnie w danym przypadku dokumentację zainteresowane będą sporządzać i odnośnie których lokali. Niejasnym jest też jakie indywidualne cechy miał mieć jedynie ogólnie zamawiany projekt skoro A. stanek sama przyznała iż nie miała żadnych uprawnień do sporządzania dokumentacji w ramach zwartych umów odbierała ją segregowała porządkowała uzupełniała i oddawała do firmy. Okoliczności te w ocenie Sądu świadczą o tym, że czynności wykonywane przez zainteresowane były usługami, świadczonymi na zasadzie starannego działania, nie stanowiły natomiast czynności zmierzających do realizacji dzieła.

Sąd Okręgowy zważył, że, w orzecznictwie, podkreśla się, że umowę której przedmiotem są usługi w szerokim tego słowa znaczeniu nie można uznać za umowę o dzieło, lecz umowę o świadczenie usług, do której stosuje się odpowiednio przepisy o umowie zlecenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z 9 lipca 2008 r., I PK 315/07, LEX nr 470956). W wyroku z 19 marca 2008 r. (I ACa 83/08, Lex nr 466437) Sąd Apelacyjny w Poznaniu trafnie wyjaśnił, że wykonywanie powtarzalnych czynności – usług w pewnym przedziale czasowym, nie może zostać zakwalifikowane jako umowa o dzieło z uwagi na ciągłość czynności. Podobnie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 6 kwietnia 2011 r. II UK 315/10 podkreślając, że okoliczność wykonywania umowy o współpracy mającej za przedmiot powtarzalne i takie same usługi, świadczone systematycznie, za stałym wynagrodzeniem (nawet ograniczone do danej branży), nie pozwala uznać, że są wykonywane odrębne (indywidualne) umowy o dzieło. Co prawda wskazany wyrok Sądu Najwyższego został wydany w odmiennym stanie faktycznym – dotyczył pracy tłumacza – jednakże, zdaniem Sądu, znajdował odpowiednie odniesienie do analizowanego przypadku.

Co więcej, na podstawie całokształtu materiału dowodowego Sąd ustalił, że poprzez pracę zainteresowanych nie powstawał de facto żaden nowy, zindywidualizowany wytwór. O ile można sobie bowiem wyobrazić, że w konkretnym przypadku wykonanie pewnych prac związanych z wykonaniem projektu technicznego konkretnej specyficznej instalacji może stanowić dzieło w rozumieniu art. 627 k.c., to jednak w przedmiotowej sprawie płatnicy (a to na nim, zgodnie z regułą wynikającą z art. 6 k.c., spoczywał ciężar dowodu, że strony zawarły umowę o dzieło) nie dowiódł, że zlecane zainteresowanym czynności miały szczególny charakter, a wytworzony twór miał zindywidualizowane znaczenie w obrocie.

Wręcz przeciwnie – z treści umów oraz zeznań M. P. i zainteresowanych płatnika wynikało jednoznacznie, że zainteresowani mieli wykonać dokumentację niezbędną dla wykonania projektu lub odbioru instalacji zgodnie z założonym standardem do bliżej niesprecyzowanych pierwotnie obiektów. Nie można więc przyjąć, aby zamawiający wymagał od wykonawców osiągnięcia konkretnego, indywidualnie oznaczonego wytworu, który poddawałby się

sprawdzianowi w aspekcie wykonania umowy zgodnie z zamówieniem, a jedynie wykonania pewnych czynności, co nie przesądza o ich wykonywaniu w ramach umowy o dzieło. Z tak określonego, w spornej umowie, celu, nie mógł wynikać obiektywnie osiągalny i pewny rezultat. Chodziło tu jedynie o wykonanie określonej, technicznej, a nie twórczej czynności bez względu na to, jaki rezultat ta czynność przyniesie. W konsekwencji, przedmiotem badanych ułłów, były określone czynności, a nie ich wynik, co przesądza o jej kwalifikacji jako umowy starannego działania - umowy o świadczenie usług (art. 750 k.c.).

Tym samym, nie można uznać, aby w analizowanym przypadku strony oznaczyły dzieło, jak wymaga tego przepis art. 627 Kodeksu cywilnego. W umowie łączącej zainteresowane z płatnikami nie zastrzeżono chociażby do ilu budynków projekty dokumentacji technicznych do montażu czy odbioru instalacji mają wykonać z uwzględnieniem jakich indywidualnych cech – choćby oczekiwań zamawiającego klienta, czy zgodnie z jaką specyfikacją i jaki końcowy rezultat ma zostać osiągnięty w wyniku podjętych przez zainteresowanego czynności. Taki brak kryteriów określających pożądany przez zamawiającego wynik umowy musi prowadzić, zdaniem Sądu, do wniosku, że przedmiotem zainteresowania zamawiających było wykonywanie określonych czynności, a nie ich rezultat.

Nie jest, także, możliwe ustalenie, w jaki sposób sprawdzano prawidłowość przygotowania i wykonania dzieła przez zainteresowane, a w rezultacie jakimi wadami fizycznymi mógłby być obciążony rezultat pracy zainteresowanych i w oparciu o jakie kryteria należałoby oceniać wystąpienie takich ewentualnych wad. Takie określenie przedmiotu dzieła, nie poddaje się, zatem, ocenie na istnienie wad fizycznych. Płatnik nie określił, chociażby, ogólnie swoich oczekiwań, co do liczby dokumentacji, ich charakteru, nie zindywidualizował, konkretnych wytycznych, pochodzących od zamawiającego. Brak ustalenia, w umowie, tych parametrów, uniemożliwia weryfikację, domniemanego dzieła, pod kątem prawidłowości wykonania. Z tych względów, nie można zakwalifikować umowy, zawartej z ubezpieczonymi, jako umowy o dzieło, albowiem, w ocenie Sądu, jednym z kryteriów, pozwalających na odróżnienie umowy o dzieło od umowy o świadczenie usług, jest możliwość poddania umówionego rezultatu (dzieła,) sprawdzianowi na istnienie wad fizycznych (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 14 grudnia 2017 r. III AUa 476/17). Sprawdzenie takie jest zaś niemożliwe do przeprowadzenia, jeśli strony nie określiły, w umowie cech i parametrów indywidualizujących, dzieło. Taki brak kryteriów, określających pożądany przez zamawiającego wynik (wytwór) umowy prowadzi do wniosku, że przedmiotem zainteresowania zamawiającego jest wykonanie określonych czynności, a nie ich rezultat.

Sąd Okręgowy zważył, też, że sam fakt, iż sporządzone przez zainteresowane dokumenty były później weryfikowane przez zlecającego z warunkami zamówienia pochodzącymi od kontrahenta nie oznacza, że wykonywały one te czynności w ramach umów o dzieło. Podkreślić należy, że – na zasadach wynikających z Kodeksu cywilnego (art. 471 k.c.) – wykonujący usługę również odpowiada za należyte wykonanie zobowiązania.

Istotnym jest, również, sposób określenia wysokości, należnego ubezpieczonym, wynagrodzenia za wykonywane czynności. W odniesieniu do umowy o dzieło, istnieje związek wynagrodzenia z samym dziełem - jego wartością, a nie, jak w przypadku usługi - z jej ilością, jakością i rodzajem. Generalnie, wynagrodzenie z umowy o dzieło, określa się w sposób ryczałtowy lub kosztorysowy. Wynagrodzenie, w przypadku umów o dzieło, musi być wynagrodzeniem, odnoszącym się ostatecznie do określonego w umowie końcowego efektu pracy. Rezultatem, nie może być, przy tym, czynność, a jedynie wynik tej czynności. Wysokość wypłaconego zainteresowanym wynagrodzenia (jak i wysokość wynagrodzenia wskazanego wprost w umowie), w żadnej mierze nie pozwalała na weryfikację, osiągnięcia przez ubezpieczone, wskazanego w umowie rezultatu („dzieła”), które wykonywała ubezpieczona, co uzasadnia przyjęcie, że miernikiem ustalonego i wypłaconego ubezpieczonej, wynagrodzenia, była umowa starannego działania. Wynagrodzenie ukształtowane było w sposób charakterystyczny dla umów o świadczenie usług, a nie dla umowy o dzieło, nie mając związku z żadnym konkretnym dziełem.

W opisanym stanie rzeczy Sąd Okręgowy nie miał wątpliwości, że celem zawartych przez strony umowy z **K. J. (obecnie K.)** i **A. S.** nie było wykonanie konkretnych, z góry określonych „dzieł”. Co istotne, płatnicy nie przedstawili dowodów wskazujących na okoliczność, że prace wykonywane przez zainteresowane wykraczały poza klasycznie rozumianą usługę. Przeciwnie, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy przemawiał za uznaniem, że zainteresowane w spornych okresach nie wytwarzały dzieł w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego. W ocenie

Sądu czynności będące przedmiotem spornej umowy nie mogą być uznane za czynności przynoszące konkretny i zindywidualizowany rezultat, możliwy do obiektywnej weryfikacji. Nie jest możliwe określenie - a co więcej nie określa tego umowa- jaki rezultat materialny (rzecz, czy zespół rzeczy) lub niematerialny miałby powstać w efekcie wykonywania tych czynności (innymi słowy, co miałyby stanowić dzieło). W istocie, zawarta umowa kładła nacisk, nie na pożądany efekt pracy, osoby ją wykonującej, lecz na to, że, w określonym czasie, miała ona wykonać konkretne czynności. To, zaś, sprowadza się do wniosku, że celem zawartych umów było wykonanie przez zainteresowane ogólnie pojętych czynności, a nie określony rezultat tych czynności. Takemu zobowiązaniu, nie można przypisać cech essentialia negotii umowy o dzieło, a oczekiwania stron towarzyszące zawieraniu i wykonywaniu tej umowy nazywanej przez strony umową o dzieło, mogły się zrealizować wyłącznie jako elementy innej umowy - umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, które są regulowane w art. 750 k.c.

Zdaniem Sądu, nie można każdego wyniku, określonych czynności, wykonanych przez daną osobę, sprowadzać do dzieła, na gruncie prawa cywilnego i prawa ubezpieczeń społecznych, które nie rodzi obowiązku zapłaty składek, na te ubezpieczenia. Dzieło takie, bowiem, ma przynieść trwały efekt i jednocześnie ma mieć, w pewnym stopniu, niepowtarzalny charakter. Wobec powyższego, wykonywanie czynności, przez: ubezpieczone, na podstawie zakwestionowanych umów, rodziło dla nich tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, na podstawie ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

W ocenie sądu, zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, odpowiadają prawu, zatem, zasadnym stało się, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalenie odwołań.

Biorąc pod uwagę fakt połączenia spraw, ze wszystkich odwołań do wspólnego rozpoznania W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł w punkcie 2 sentencji na podstawie art.98 k.p.c., w zw. z § 9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz.265 ze zm.).

J.L.

Dnia 2 maja 2022r.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi (...) sp. z o.o. i (...) sp z o.o s.k. – **adwokatowi R. T.** za pośrednictwem PORTALU INFORMACYJNEGO